

Kommunikationsøvelse

Rollespil

Patientkommunikation

Hvordan skaber man god patientkommunikation?

Kommunikationen mellem sundhedspersonalet og patienterne påvirker patienternes oplevelse af deres behandling. Se den grafiske fremstilling af hvad der virker på hvad.

Kilde: Patientkommunikation.dk

I denne øvelse kan du blandt andet reflektere over følgende spørgsmål:

- Hvordan kan god patientkommunikation medvirke til afstigmatisering og til at hindre forskelsbehandling af patienten?
- Hvordan bevares fokus på det centrale i samtalen med patienten?
- Hvordan inddrages patienten bedst muligt i kommunikationen til fælles gavn?

Opgave

Du skal gennem dialog udrede en patient ved at stille spørgsmål til patienten og dennes sundhedstilstand og symptomer. Øvelsen afsluttes med en vurdering af patienten og din oplevelse af situationen.

Øvelsen udføres sammen med en eller flere andre. Hvis I er tre eller fire om øvelsen, kan I skiftes til at være observant og læge/sygeplejerske. Observanten kan gøre noter undervejs efter behov.

Sådan gør du:

1. Læs den introducerende tekst til casen og fortsæt samtalen med patienten som et rollespil.
2. Fordel rollerne imellem jer for hver case.
3. Evaluer samtalen efter hver case i fællesskab og lav evt. en sammenlignende evaluering efter gennemførelse af alle tre cases.

Tag udgangspunkt i denne eller i egen tjekliste undervejs i øvelsen.

Tjekliste

Observation (brug dine sanser)

- Hvad er pt's behov/problem, årsag, symptom?
- Hvad ser du?
- Hvad hører du?
- Hvad lugter du?
- Er der sammenhæng mellem det pt. siger og gør? (Kropssprog)

Data (viden om sygdom)

- Hvad ved du allerede om pt's sygdom, og hvad bør du gøre?
- Hvilke data samler du i forhold til nøgleord i elektronisk patientjournal?
- Hvilke instrumentelle målinger gør du brug evt. af og hvorfor?
- Hvad kan der ske, hvis der ikke gøres noget ved problemet? (nye problemer, forværring, relationer og kontekst)

Data

(hvad ved du om pt's oplevelse? Hvad bør du gøre?)

- Hvad ved du om pt's perspektiv?
- Hvordan mener du pt opfatter sig selv?
- Hvilke ressourcer har pt? og hvordan inddrager du pt's ressourcer og ønsker i din vurdering? (mestring/egenomsorg)
- Hvorledes vil du forebygge?
- Hvad kan fremme og hvad kan hæmme?

Data (pt's perspektiv)

- Hvad forventer pt?
- Hvorledes reagerer pt ift. sin situation?

Kommunikationsøvelse

Rollespil

CASE 1

Medvirkende:

- **Patient, Dorte:** Velklædt, hurtigsnakkende og meget vidende om egen tilstand, diagnose og medicin
- **1-3 sundhedspersoner** inden for det somatiske fagområde. Læge/sygeplejerske og observant.

(Pt kommer ind.)

LÆGE/SYGEPLEJERSKE

Hvordan vil du tage imod pt? Hvad begynder du med at sige/spørge om?

DORTE

Hun taler direkte og pænt. Hun virker umiddelbart sikker på sig selv.

Hun er mor til to piger. Bor i Randers. Har borderline.

I den seneste tid har hun haft meget kvalme og smerter i maven og ikke lyst til mad.

Fortsæt samtalen....

Evaluering

- Hvordan forløb samtalen/situationen?
- Hvordan oplevede du samtalen?
(pt og sundhedspersonale)
- Hvordan sikrer du dig, at pt har forstået din pleje og plan?
- Hvad vil du gøre igen og hvad vil du gøre anderledes næste gang?
- Hvad er du blevet klogere på?
- Hvad har du brug for at fordybe dig i, øve dig i eller vide mere om?

Kommunikationsøvelse

Rollespil

CASE 2

Medvirkende:

- **Patient, Kent:** Slidt tøj, snøvlende tale, frastødende, fraværende og meget sårbar, men aggressiv.
- **1-3 sundhedspersoner** inden for det somatiske fagområde. Læge/sygeplejerske og observant.

(Pt kommer ind.)

LÆGE/SYGEPLEJERSKE

Hvordan vil du tage imod pt? Hvad begynder du med at sige/spørge om?

KENT

Kent snøvler og snubler over ordene. Han virker beruset, provokerende og aggressiv. Kent har ADHD. Bor alene i en lejlighed. Er utilfreds med, at kommunen ikke giver ham den hjælp, han mener, han har brug for. Han har skide ondt i maven hele tiden, siger han.

Evaluering

- Hvordan forløb samtalen/situationen?
- Hvordan oplevede du samtalen?
(pt og sundhedspersonale)
- Hvordan sikrer du dig, at pt har forstået din pleje og plan?
- Hvad vil du gøre igen og hvad vil du gøre anderledes næste gang?
- Hvad er du blevet klogere på?
- Hvad har du brug for at fordybe dig i, øve dig i eller vide mere om?

Kommunikationsøvelse

Rollespil

CASE 3

Medvirkende:

- **Patient, Claus:** Uglet som i 'lige stået op', distraet, god viden om egen tilstand, diagnose og medicin.
- **1-3 sundhedspersoner** inden for det somatiske fagområde. Læge/sygeplejerske og observant.

(Pt kommer ind.)

LÆGE/SYGEPLEJERSKE

Hvordan vil du tage imod pt? Hvad begynder du med at sige/spørge om?

CLAUS

Claus virker kort for hovedet. Lidt forvirret. Taler lavt. Får en del medicin for sin depression. Bor sammen med sin kæreste og deres hund. Vil gerne have børn og har prøvet i årevis. Men Claus har fået problemer med sin mave, som han siger. Han har mange smerter, når han har drukket eller spist. Især det sidste.

Evaluering

- Hvordan forløb samtalen/situationen?
- Hvordan oplevede du samtalen?
(pt og sundhedspersonale)
- Hvordan sikrer du dig, at pt har forstået din pleje og plan?
- Hvad vil du gøre igen og hvad vil du gøre anderledes næste gang?
- Hvad er du blevet klogere på?
- Hvad har du brug for at fordybe dig i, øve dig i eller vide mere om?